

Dato: 3. april 2019

Endringer i forskrifter om fiske i Tanavassdraget

1 Innledning

Avtale mellom Norge og Finland om fisket i Tanavassdraget (Tanaavtalen) ble undertegnet 30. september 2016 og trådte i kraft 1. mai 2017. Artikkel 5 i avtalen fastsetter at partene skal ha felles fiskeregler på grenseelvestrekningen. Fiskereglene utgjør avtalens vedlegg 2 og er en integrert del av avtalen.

Tanaavtalens artikler 6 og 7 åpner for årlige evalueringer og eventuelle avtaler om midlertidige fravikelser av fiskereglene. Artikkel 6 nr. 1 fastsetter at midlertidige fravikelser kan avtales for å oppnå formålet i artikkel 1, dersom det er nødvendig for å sikre fiskebestandenes levedyktighet, for å verne eller gjenoppbygge fiskebestander som er svekket eller står i fare for å bli svekket eller dersom fiskebestandenes tilstand tillater det. Avtale om fravikelser nedfelles i en særskilt tilleggsprotokoll til Tanaavtalen.

Tanaavtalens artikler 3 og 5 forplikter partene til å fastsette nasjonale forskrifter og regler for de lakseførende strekningene i vassdraget. Det er i henhold til dette vedtatt tre forskrifter om regulering av fisket på norsk side av Tanavassdraget;

- forskrift 11. mai 2017 nr. 557 om fiske på Tanavassdragets grenseelvestrekning (grenseelvforskriften)
- forskrift 11. mai 2017 nr. 558 om fiske i Tanavassdragets nedre norske del (forskrift for nedre norske del),
- forskrift 11. mai 2017 nr. 559 om fiske i norske sidevassdrag til Tanaelva, Anárjohka og Skiehččanjohka (forskrift for sidevassdragene).

Grenseelvforskriften gjennomfører Tanaavtalens fiskeregler i norsk rett. Forskrift om nedre norske del tilsvarer i hovedsak disse reglene, men med visse norske tilpasninger. Forskriften for sidevassdragene er relativt lik de to øvrige forskriftene, men har ytterligere tilpasninger for sitt virkeområde. Kongens myndighet etter avtalens artikler 6 og 7 og Kongens myndighet til å fastsette forskrifter om forvaltning og regulering av fisket i Tanavassdraget er delegert til Klima- og miljødepartementet ved kongelig resolusjon 23. mars 2018.

Fiskereglene har nå vært i kraft i to fiskesesonger, og både fiskere og forvaltningsmyndigheter har i løpet av sesongene gjort seg erfaringer med hvordan reglene har fungert. I tillegg har den norsk-finske overvåkings- og forskningsgruppa

evaluert statusen for laksebestandene i Tanavassdraget for 2018, jf. *Anon. 2018. Status of the Tana/Teno River salmon populations in 2018. Report from the Tana Monitoring and Research Group nr 2/2018*. Den finsk-norske arbeidsgruppen for forvaltning, som består av lokale og statlige representanter fra henholdsvis Norge og Finland, har foretatt en evaluering av fiskereglene på grenseelvestrekningen. På bakgrunn av evalueringen la arbeidsgruppen fram forslag til endringer 21. januar 2019. Videre ble det arrangert et felles møte i Helsinki 29.-30. januar, der norske og finske myndigheter og lokale rettighetshavere drøftet arbeidsgruppens forslag.

Basert på forslaget og det som kom fram under møtet, ble det enighet om å gjøre visse endringer i fiskereglene, før fiskesesongen 2019. Endringene er nedfelt i tilleggsprotokoll til Tanaavtalen av 29. mars 2019. Enkelte av endringene er kompromisser mellom norske og finske synspunkter ut fra de ulike landenes kultur, tradisjon og behov.

Tilsvarende endringer foreslås nå inntatt i grenseelvforskriften, for å gjennomføre disse i norsk rett. For forskriftene for nedre norske del og sidevassdragene er det foreslått justeringer basert på innspill fra Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) og for å sikre at fiskereglene i de ulike delene av vassdraget er mest mulig likt utformet. Klima- og miljødepartementet sendte 15. februar 2018 forslag til endringer i de tre forskriftene på høring.

Endringene som nå fastsettes, innebærer primært forenklinger og tydeliggjøring av bestemmelser i lys av erfaringene fra de to første fiskesesongene etter Tanaavtalens ikrafttredelse. Det gjennomføres også endringer som imøtekommer lokale ønsker og behov.

Endringene kan gjelde for en tidsbegrenset periode på inntil tre år, jf. artikkel 6 nr. 3. I utgangspunktet varer endringene ut fiskesesongen 2019. I den grad enkelte endringer skal ha lenger varighet (inntil tre år), vil dette fremgå særskilt i protokollen. Ved utløpet av opprinnelig gyldighetsperiode kan varigheten av den enkelte endring besluttes forlenget for inntil tre nye år. I all hovedsak skal Tanaavtalens fiskeregler ligge fast i den første femårsperioden, jf. Tanaavtalen artikkel 5 nr. 2. Det legges derfor kun opp til mindre, midlertidige justeringer.

2 Høring av endringer i forskriftene

Høringsutkast med forslag til endringer ble sendt til følgende mottakere:

Finnmark fylkeskommune
Finnmarkseiendommen
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Karasjok Jeger- og Fiskerforening
Karasjok kommune
Kautokeino Jeger- og Fiskerforening
Kautokeino kommune
Laksebreveiere i Tanavassdraget SA

Mattilsynet
Miljødirektoratet
Norges Jeger- og Fiskerforbund Finnmark
Norsk institutt for naturforskning
Sametinget
Sonestyret i Karasjok
Statens naturoppsyn
Tana Jeger- og Fiskerforening
Tana kommune
Tanavassdragets fiskeforvaltning
Tanavassdragets fiskerettshavere
Tanavassdragets stangfiskeforening

I tillegg ble høringsutkastet oversendt finske myndigheter for uttalelse. Fristen for å sende inn innspill var 27. mars 2019. Ved høringsfristens utløp var det kommet inn 6 høringsvar.

2.1 Oppsummering av høringsuttalelsene

Merknader fra Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF)

TF støtter i all hovedsak de foreslåtte endringene. TF hadde to kommentarer knyttet til rutiner for fangstrapportering og tilreisende fiskeres tilgang til fiske i norske sidevassdrag.

Når det gjelder fangstrapportering går TF imot forslaget om å innføre en ny rapporteringsordning for fastboende fiskere i de tre forskriftene (hhv. § 29, § 27 og § 23). TF mener at rapporteringen skal være som i dag, med rapportering etter endt fiskesesong. TF viser til at den nye rapporteringsordningen henger sammen med de forhåndsavtalte tiltakene i avtalen. TF skriver videre at de i sin tid ble holdt utenfor forhandlingene av tiltakene, og kan derfor ikke bidra til at de gjennomføres.

Forskrift for sidevassdragene

Videre mener TF at reguleringen for tilreisende fiskere i norske sidevassdrag har vært lite oversiktlig. TF fremmet derfor i forkant av høringen et ønske om lik uke- og sesonglengde i alle sidevassdragene, samt et forslag til konkrete sesongkvoter for hvert sidevassdrag. TF skriver at etter behandling i plenum, vil TF bemerke at begrensningen i antall fiskedøgn ikke bør forskriftsfestes, men styres av TF. TF foreslår derfor at et eventuelt nytt § 2 tredje ledd omformuleres noe i forhold til departementets forslag og uttaler: TF støtter at det kan selges inntil 1600 døgnfiskekort per sesong for fiske etter laks i norske sideelver av Tanavassdraget. Fordelingen av de 1600 døgnkortene gjøres av TF.

Merknader fra Sonestyret i Karasjok

Grenseelvforskriften

Sonestyret i Karasjok foreslår at forbudet mot garnfisket i Storfossen og Áilestrykene opprettholdes ved at § 26 andre ledd beholdes. De legger vekt på at disse områdene er

av de mest effektive og attraktive fiskeplassene i hele Tanavassdraget, og at en begrensning i fisket i dette området vil ha avgjørende betydning for opprettholdelsen av laksestammen i elva.

Forskrift for sidevassdragene

Sonestyret i Karasjok foreslår at fisket for tilreisende i norske sidevassdrag avsluttes 31. juli, i motsetning til høringsforslaget som er 10. august, jf. § 7 andre ledd.

Merknader fra Tanavassdragets fiskerettshavere

Grenseelvforskriften

Tanavassdragets fiskerettshavere viser til § 13 om fisketider for settegarn. Foreningen mener det er beklagelig at de korte fisketidene for lokalt garnfiske opprettholdes. Det påpekes at dersom dette fortsetter over lang tid, vil de lokale garnfisketradisjonene forsvinne helt. Det fremheves videre at fisketidene er for korte til at lokale fiskere kan rigge opp for garnfiske i Tanavassdraget.

Til § 21 om stengsel ber foreningen om at ledegarn også skal kunne benyttes som en forlengelse fra den indre skulderdelen av joddu. Det er snakk om en lengde tre fire meter av posegarnets skulder. Det vises til at fiskeoppsynet med nåværende regler har problemer med å definere hvor posegarnets skulder på landsiden starter og slutter, særlig når tråddimensjonen er den samme for ledegarnet og joddu.

Til § 26 om forbudsområder for garnfiske er foreningen takknemlig for at forbudet mot garnfiske i Storfossen og Áilestrykene er foreslått opphevet.

Avslutningsvis bemerker foreningen at de krever større lokal innflytelse i utforming og i vedlikehold av fiskeforskriftene for Tanavassdraget for å ivareta lokale samiske interesser.

Merknader fra Karasjok kommune

Grenseelvforskriften

Karasjok kommune er positive til de foreslåtte endringene i forskriftene, med unntak av § 26 i grenseforskriften. Kommunen mener at forbudet fortsatt skal gjelde for å øke laksebestandene i vassdragets øvre del.

Merknader fra Laksebreveiere i Tanavassdraget SA (LBT)

LBT uttaler generelt at fisket i Tanavassdraget strider mot Tanaloven. Det hevdes i høringsuttalelsen at fisket med garn er kraftig nedregulert til fordel for andre rettighetsgrupper. LBT mener at finske hytteeiere bør fratras fiskeretten som er gitt forskriften, og at regelverket bør reforhandles.

Grenseelvforskriften

Til hhv. § 16 i grenseelvforskriften og § 13 i forskrift for nedre norske del om fisketid for garnfiske etter andre arter enn laks, sjøørret og sjørøye, mener LBT at dette fisket ikke bør reguleres. Det hevdes at gjeddebestanden er en predator som gjør stor skade på

anadrome laksefiskbestander, og at bestanden har vokst ukontrollert. LBT mener at beskatningen av gjedde bør foregå så lenge elva er isfri.

Til § 21 om stengsel ønsker LBT å kunne ta i bruk tidligere joddu som ledegarn. Det påpekes at dette er billigere og mer miljøvennlig så lenge disse garnene ikke fanger fisk. LBT foreslår at den gamle ordningen fra før avtalens tid skal gjelde. Dette gjelder også § 19 i forskrift for nedre norske del og § 17 i forskrift for sidevassdragene.

Til § 26 om forbudsområder for garnfiske bemerker LBT at de er svært positive til den foreslåtte endringen.

Til § 29 om fangstopp-gave bemerker foreningen at de er fullstendig imot ukentlig fangstrapportering. Det hevdes at det ikke finnes gode grunner til en slik endring. Dette gjelder også for § 27 i forskrift for nedre norske del og § 23 i forskrift for sidevassdragene.

Forskrift for nedre norske del

Se omtale av forslag til endringer under grenseelvforskriften.

Forskrift for sidevassdragene

Se omtale av forslag til endringer under grenseelvforskriften.

Merknader fra det finske Jord- og skogbruksdepartementet

Forskrift for nedre norske del

Finske myndigheter mener det er problematisk å utvide de foreslåtte endringene i § 6 for sjøørretfisket til området mellom Langnes og Sieiddásuolo nedenfor Tana bru. Det påpekes at forslaget kan innebære økt beskatning av sjøørret. Det vises i den forbindelse til avtalens artikkel 3 hvor det framgår at fiskereglene på strekningen mellom munningsområdet og grenseelvestrekningen ikke kan være mindre restriktive enn gjeldende reguleringer på grenseelvestrekningen. Videre vises det til oppdatert kunnskap om vandrende sjøørretbestander. Finske myndigheter foreslår på denne bakgrunn at status for sjøørretbestandene drøftes nærmere i forvaltningsplanen for Tanavassdraget, som er under forberedelse i arbeidsgruppa for forvaltning, før det tas nærmere avgjørelse om endringer i forvaltningen av sjøørret.

2.2 Departementets vurderinger

Grenseelvforskriften

§ 13 Fisketider for settegarn

Departementet noterer at Tanavassdragets fiskerettshavere ser det som beklagelig at forskriftsendringene som ble sendt på høring, ikke innebærer endringer i form av utvidete fisketider for garnfiske.

Departementet viser til at gjeldende regulering av fisketid er fastsatt i medhold av Tanaavtalen av hensyn til gjenoppbygging og langsiktig forvaltning av laksebestandene i

Tanavassdraget. Departementet kan foreløpig ikke se at bestandssituasjonen i vassdraget tilsier at det er grunnlag for utvidelse av sesongen for garnfiske etter laks. Det understrekes at fiskereglene i all hovedsak skal ligge fast i den første femårsperioden, jf. Tanaavtalen artikkel 5 nr. 2, og at det nå kun er rom for mindre, midlertidige justeringer.

§ 16 Fisketid for garnfiske etter andre arter enn laks, sjørørret og sjørøye

Departementet merker seg at LBT mener at fisketid etter andre arter ihht. § 16, samt § 13 i forskrift for nedre norske del, ikke bør reguleres.

Departementet viser til den pågående forskningen på gjedde som predator på laks i Tanavassdraget. Denne innhenting av kunnskap foregår i tett samarbeid med TF og lokale fiskere. Eventuelle fremtidige endringer i fiskereglene for gjedde bør sees i lys av denne kunnskapen. Departementet opprettholder derfor høringsforslaget som i noen grad bidrar til å legge bedre til rette for gjeddefisket, samtidig som fisket fortsatt er regulert gjennom fastsatte fisketider.

§ 21 Stengsel

Departementet merker seg at LBT ønsker å kunne gjenbruke tidligere joddu som ledegarn, og at Tanavassdragets fiskerettshavere ber om at ledegarn også skal kunne benyttes som en forlengelse fra den indre skulderdelen av posegarnet (joddu).

Departementet viser til at endringen som er foreslått i § 21, innebærer ikrafttredelse av en bestemmelse som ble vedtatt før fiskesesongen 2018. De foreslåtte endringene fra LBT og Tanavassdragets fiskerettshavere innebærer andre krav til bruk av stengsel, og har ikke vært på høring. Departementet mener på denne bakgrunn det er hensiktsmessig at forslagene drøftes i arbeidsgruppen for forvaltning før det eventuelt gjøres endringer i forskriften.

§ 26 Forbudsområder for garnfiske

Departementet merker seg at Karasjok kommune og Sonestyret i Karasjok ønsker å beholde forbudet mot garnfisket i Storfossen og Áilestrykene, jf. andre ledd. Videre merker departementet seg at LBT og Tanavassdragets fiskerettshavere er positive til forslaget om å oppheve forbudet.

Departementet har i sin vurdering lagt vekt på å ivareta det lokale, tradisjonelle fisket i disse områdene, og at det antas at forslaget på kort sikt ikke vil medføre særlig økt beskatning. Departementet opprettholder derfor høringsforslaget om å oppheve § 26 andre ledd. Videre viser departementet til den opprinnelige forutsetningen om at fisket i disse områdene skal være begrenset. Det er derfor viktig at beskatningen her overvåkes nøye, samt evalueres i etterkant av sesongen.

§ 29 Fangstoppgave

Departementet merker seg at TF og LBT går imot forslaget om å innføre hyppigere rapportering for fastboende fiskere, og at det er ønskelig å beholde dagens ordning med rapportering etter endt fiskesesong.

Departementet vurderer at forslaget om fangstrappering ikke vil innebære vesentlige ulemper for fiskerne i vassdraget. Det har over tid har vært varslet at det gradvis vil bli innført krav om hyppigere fangstrappering, også for fastboende fiskere. Blant annet er det gjengitt eksplisitt i ordlyden i de tre forskriftene at "*Det skal skje en gradvis opptrapping, og fra og med 2020 skal fangstrappert leveres innen første mandag etter at fisket foregikk*", jf. hhv. § 29 femte ledd tredje punktum, § 27 fjerde ledd fjerde punktum og § 23 fjerde ledd fjerde punktum. Ordningen som nå innføres er en videre opptrapping mot ukentlig rapportering fra 2020. Ordningen innebærer for øvrig at fangstrappert både kan leveres elektronisk og på papir. Dette er for å ta hensyn til ulike brukergrupper.

Departementet viser videre til at høringsforslaget er i tråd med anbefalingene fra arbeidsgruppa for forvaltning. Arbeidsgruppa har begrunnet sin anbefaling med blant annet "*behovene for en presis og rask rapportering for å få viktige data om fangsten og fisket på kort og på lang sikt. Fangstdata er sentral informasjon for løpende forvaltning og overvåkning.*" Departementet viser videre til at jevnlig fangstrappering i løpet av fiskesesongen er vanlig praksis i de fleste norske vassdrag. Rapportering med god tidsmessig og romlig oppløsning er også et viktig element i en kunnskapsbasert, adaptiv lakseforvaltning. Sammen med fisketellinger vil dette raskt kunne si noe om utviklingen av fiskebestandene og øke kunnskapen om fiskeutøvelsen. Slik sett vil det bidra til økt treffsikkerhet i forvaltningen. Departementet opprettholder derfor høringsforslaget.

Forskriften for nedre norske del

§ 6 Fiskesesong for stang og håndsnøre

TF har i forkant av høringen foreslått at forskriften endres slik at sjøørretfiske også skal kunne foregå på strekningen fra grensen mellom Langnes og til Sieiddásuolo nedenfor Tana bru fra 23. juni til 15. september. TF viser til at forslaget tar sikte på å gjøre hele det sanddekte området i nedre norske del av Tanavassdraget tilgjengelig for sjøørretfiske.

Forslaget vil innebære en utvidelse av fiskesesongen for sjøørret til 15. september på strekningen fra Langnes til Sieiddásuolo nedenfor Tana bru. Miljødirektoratet viste til at de aktuelle områdene nesten utelukkende er sandområder som laksen har vandret forbi i denne perioden, og at laks kun kan gyte i noen marginale områder. På denne bakgrunn ble forslaget sendt på høring.

Departementet merker seg at finske myndigheter mener det er problematisk å åpne opp for utvidet fiskesesong for sjøørretfiske på strekningen mellom Langnes og Sieiddásuolo nedenfor Tana bru (jf. § 6). Sett i lys av usikkerheten knyttet til status for sjøørretbestandene og deres ulike former for vandringsmønster, samt muligheten for økt beskatning som forslaget kan innebære, ønsker departementet å beholde gjeldende bestemmelse uendret. En utvidelse av fiskesesongen for sjøørret på strekningen mellom Langnes og Sieiddásuolo nedenfor Tana bru bør avvantes inntil videre.

Departementet foreslår på denne bakgrunn at forvaltningen av sjøørret i nedre deler av Tanavassdraget drøftes nærmere i forvaltningsplanen, som nå er under utarbeidelse av arbeidsgruppa. Videre bør det vurderes om det er behov for å innhente ytterligere

informasjon om status for sjøørretbestandene, som grunnlag for fremtidige endringer i fiskereglene. Det vises også til den pågående forskningen på sjøørret som predator på laks i Tanavassdraget. Eventuelle fremtidige endringer i fiskereglene for sjøørret bør sees i lys av denne kunnskapen.

§ 13 Fisketid for fiske med settegarn etter andre arter enn laks, sjøørret og sjørøye
Det vises til departementets vurdering av grenseelvforskriften § 16.

§ 19 Stengsel

Det vises til departementets vurdering av grenseelvforskriften § 21.

§ 27 Fangstoppgave

Det vises til departementets vurdering av grenseelvforskriften § 29.

Forskrift for sidevassdragene

§ 2 Fiskekort

Departementet merker seg at TF støtter at det i sidevassdragene settes et tak på totalt 1600 døgnfiskekort per sesong. Forslaget om innføring av nytt system for regulering av tilreisendes fiske ved hjelp av kortkvoter i stedet for fisketider, baserer seg i all hovedsak på et forslag fra TF som ble oversendt departementet 19. desember 2018. Se omtale under kapittel 5 Nærmere om endringer i forskrift for sidevassdragene, § 7.

Departementet har tatt til følge TFs forslag om nytt system for regulering av tilreisendes fiske ved hjelp av kortkvoter. Departementet har også tatt til følge TFs forslag til kvoter for de enkelte fiskesonene, med unntak av Máskejohka der departementet har funnet det nødvendig å redusere kvoten noe. (TF foreslo en kvote på 500 kort, mens kvoten som nå vedtas er på 350 kort – se nærmere begrunnelse i kap 5).

Departementet merker seg at TF i sitt høringsinnspill ønsker at kvotene for de enkelte fiskesonene ikke bør forskriftsfestes, og at det i stedet bør overlates til TF å fordele døgnkortene.

Departementet vurderer at det er nødvendig å forskriftsfeste det maksimale antall kort som kan selges i den enkelte fiskesone. Det vises til at fiskebestandene i Tanavassdraget er i en gjenoppbyggingsfase, og at forskriftsfesting av et øvre kvotetak for den enkelte fiskesone er nødvendig for å sikre at bestandsutviklingen er i tråd med planene for gjenoppbygging. Det vises videre til at kvotene for alle fiskesonene er satt høyere enn det fiskekortsalget som har vært de siste årene.

Departementet mener det er viktig å evaluere hvordan det nye systemet med kortkvoter fungerer i praksis, før det vurderes ytterligere endringer. Departementet opprettholder derfor høringsforslaget.

§ 7 Fisketider for fiske med stang og håndsnøre

Det vises til departementets vurdering av forskriften for sidevassdragene § 2 om fastsetting av kvotetak og fordeling av kvoter på sidevassdragene.

Departementet merker seg Sonestyret i Karasjok sitt forslag om at fiskesesongen for tilreisende i norske sidevassdrag bør avsluttes 31. juli (mot høringsforslaget 10. august).

Departementet har lagt vekt på at høringsforslaget er basert på forslag fra TF og slik sett har lokal forankring, og at det forventes at endringen ikke bryter med målet i avtalen om alle bestandene skal nå forvaltningsmålene i løpet av to laksegenerasjoner (se nærmere omtale under kapittel 5, § 7). Det vises også til Tanaforskriften § 10 hvor TF selv har hjemmel til å innskrenke fisket for fastboende og tilreisende.

Departementet vurderer derfor at det forsøksvis, og som en ytre ramme for tilreisendes fiske, kan innføres en fiskesesong som varer til 10. august. Departementet minner om at tilreisendes fiske ikke bare vil bli regulert ved angitte fisketider, men i tillegg må skje innenfor angitte kortkvoter. Det presiseres at det er viktig at virkningene av den nye ordningen for tilreisendes fiske blir evaluert, og at nødvendige endringer blir vurdert før neste års fiskesesong dersom det viser seg å være behov for dette.

§ 17 Stengsel

Det vises til departementets vurdering av grenseelvforskriften § 21.

§ 23 Fangstoppgave

Det vises til departementets vurdering av grenseelvforskriften § 29.

3 Nærmere om endringer i grenseelvforskriften

Til § 4 Antall og fordeling av fiskekort for tilreisende fiskere

Sonefordeling

Tanaavtalen legger til grunn at tilreisendes fiske på grenseelvstrekningen skal organiseres ut fra fiskesoner for fiske fra båt og fra strand, jf. artikkel 9. Det er ikke et krav at sonene for fiske fra strand er likt utformet, men ut fra blant annet praktiske hensyn har en slik løsning likevel vært benyttet til nå.

Tanavassdragets fiskeforvaltning (TF) har i forkant av høringen påpekt at soneinndelingen har medført at det er for mange tilgjengelige fiskekort fra norsk strand i de øvre områdene av hovedelva der det mangler infrastruktur på norsk side (parkering, adgang til elva og fiskeplasser m.v.). En stor andel av disse fiskekortene vil være vanskelige å få solgt med gjeldende bestemmelser.

Etter første fiskesesong under den nye avtalen i 2017, viste det seg at kortsalget var særlig lavt i de to øvre sonene på norsk side. Etter forslag fra TF ble det derfor vedtatt å flytte en kvote på inntil 600 strandfiskekort på norsk side fra sonene Borsejohka-Ráidenjárga og Anárjohka til de tre nedre sonene i 2018, etter en nærmere

forholdsmessig fordeling. Det ble lagt opp til at dette skulle være en prøveordning i 2018, med etterfølgende evaluering.

Kortsalget for strandfisket i 2018 økte noe i forhold til 2017, men for de øvre sonene var salget fortsatt lavt (om lag 20 % av kvoten). Etter fiskesesongen 2018 ser TF fortsatt behov for å flytte mer av kvoten for strandfiskekort nedover til de nederste sonene, og foreslår også en forenkling av soneinndelingen på norsk side av grensestrekingen for å øke kortsalget.

Arbeidsgruppen for forvaltning er enig i TFs situasjonsbeskrivelse. Gruppen viser også til at avtalen forutsetter at hele eller tilnærmet hele kortkvoten selges ut hvert år på begge sider av elva. En viss økning i solgte fiskekort i forhold til dagens nivå forventes derfor ikke å komme i konflikt med det overordnede formålet i avtalen om å redusere beskatningstrykket i elva.

På denne bakgrunn fastsettes det for fiskesesongen 2019 at strandfiskekortene på norsk side av grensestrekingen inndeles slik at sonene *Grensen – Lákšjohka*, *Lákšjohka – Luosnjárguoika* og *Luosnjárguoika – Borsejohka* utgjør én sone. Til denne sonen legges 4264 kort, mens det legges henholdsvis 900 og 336 kort til sonene *Borsejohka – Ráidenjárga* og *Anárjohka*. Det foretas en nærmere ukefordeling innen hver sone (jf. tabell i endringsforskrift), basert på de samme prinsippene som er lagt til grunn for gjeldende ukefordeling. Fangstrapperteringen må følge opprinnelig soneinndeling (se endring av § 29 første ledd punkt 1). Det forutsettes at TF fører nøyaktig statistikk med hvordan dette påvirker kortsalg, fiskeutøvelse og fangst/fordeling, slik at ordningen kan evalueres etter endt fiskesesong.

Dette inntas ved endringer i § 4 annet og tredje ledd.

Fiskekort for barn

For å sikre lett tilgang til fisket for barn og bidra til rekruttering av nye fiskere, ble det som en prøveordning for 2018, vedtatt at 3 % av kortkvotene for henholdsvis strandfiskekort og båt-fiskekort skulle settes av som særskilte fiskekort som inkluderer barns fiske. Utover rett til eget fiske, ga kortet innehaveren adgang til å la ett barn under 16 år av gangen fiske på fiskekortet.

Etter evaluering av ordningen i 2018, har det kommet fram at ordningen har medført unødvendig mye administrasjon, og at det er et begrenset antall barn og ungdom som ønsker å fiske. For sesongen 2019 gjennomføres det derfor et forsøk med gratis fiskekort for barn. Året skal brukes til å høste erfaringer. Det forutsettes at det føres nøyaktig statistikk over antall utstedte kort (tid og sted), og at innehaver av fiskekortet som har ett eller flere barnekort knyttet til seg, rapporterer fangsten, jf. forslag til endring i § 29.

Tatt i betraktning barns tilnærming til fiske, er det ikke forventet at beskatningen øker nevneverdig med gratis barnekort, selv om dette kommer i tillegg til kortkvotene. En slik tilpasning for barn vil etter departementets syn heller ikke bryte med prinsippet om et øvre og fast tak på antall kort til tilreisende fiskere.

Dette inntas ved endringer i § 4 fjerde ledd. Femte ledd slettes.

Til § 11 Forbudsområder for stangfiske

I vedlegg 2 § 12 er det fastsatt forbudsområder for stangfiske. Reglene om dette er tatt inn i grenseelvforordningen § 11. Forbudssonene har til hensikt å gi laksen i Tanavassdraget et vesentlig bedre vern i områdene der laksen gjerne stopper opp og er spesielt sårbar for fiske.

Før fiskesesongen 2018 ble det fastsatt endringer i utstrekningen av forbudssonen slik at disse ble noe redusert. I tillegg ble det åpnet for at det var tillatt å ro raskt rett gjennom forbudssonen, uten stans, med fiskeredskap ute (jf. § 11, fjerde ledd, punkt d).

Videre var det enighet om at det skulle nedsettes en norsk-finsk arbeidsgruppe som skulle foreta en nærmere vurdering av de enkelte sideelvmunningene. Arbeidet ble imidlertid ikke utført som forutsatt sommeren 2018 av kapasitetsmessige hensyn. Under arbeidsgruppens møte i Helsinki i november 2018 ble det i stedet bestemt at TF, med bistand fra Miljødirektoratet, skulle utarbeide et forslag til forbudssoner som kunne behandles av partene før fiskesesongen 2019.

Det er lagt til grunn at sonene skal være av et slikt omfang at de gir fisken et reelt vern, samtidig som det ikke legges en større begrensning på fisket enn nødvendig for formålet. Det er også en generell oppfatning i arbeidsgruppen at forbudssonene i 2017 og 2018 har vært unødig vanskelige å forholde seg til for både fiskere og oppsyn. Prinsippet med sirkel eller bue foreslås erstattet med en rett linje, enten på tvers av hele elvesnittet, eller ut til djupålen. Videre angis det for den enkelte forbudssone, hvorvidt det er tillatt å fiske fra strand på motsatt side av sideelvens utløp. Fjorårets bestemmelse om at det er tillatt å ro raskt rett igjennom forbudssonen uten stans, med fiskeredskap ute, videreføres ikke. Det har blitt påpekt at dette har vært en vanskelig regel å håndheve.

Om sonen bør gå over hele tverrsnittet av elva eller til djupålen, avhenger blant annet av hovedelvas bredde på utløpsstedet, bestandsstatus i aktuelle sideelver og størrelse og beskaffenhet på den aktuelle elvemunningen. Fiskeutøvelsen ved de aktuelle sideelvutløpene er også vurdert.

Ovennevnte endringer og angivelsen av forbudssoner utenfor elvemunningen til de enkelte sideelvene, inntas ved endringer i § 11 punkt 4).

Til § 16 Fisketid for garnfiske etter andre arter enn laks, sjørret og sjørøye

For å legge bedre til rette for gjeddefiske, åpnes det for garnfiske etter andre arter til 15. juni, i stedet for 10. juni. Det legges til grunn at dette ikke vil ha betydning for bifangst av anadrom laksefisk.

Til § 20 Maskevidde og trådtype i garnredskaper for fiske etter laks, sjørrret og sjørøye

Det har vist seg at fiskereglenes bestemmelser for maskevidde og trådtype har vært for lite presise. For å sikre klarhet og enhetlig forståelse av hva slags garnredskaper som er tillatt, inntas det i § 20 annet ledd en presisering av kravene til trådtype: Ved bruk av spunnet nylon skal tråd ha tynnere enkeltfilamenter enn 8 denier.

Til § 21 Stengsel

Norske og finske myndigheter ble i fjor enige om at det i fiskereglene skulle inntas et krav om trådtykkelse på minst 1,1 mm tykkelse (210/8x3, norsk tråd nr. 8) ved bruk av garn i tverrstengsel, ledestengsel og ledegarn, jf. tilleggsprotokoll til Tanaavtalen av 23. mars 2018 punkt 5. Endringen ble imidlertid ansett å komme for sent til at fiskerne kunne innordne seg og anskaffe nytt, tilpasset utstyr før fiskesesongen 2018. Det ble derfor vedtatt å utsette ikrafttredelsen av kravet til fiskesesongen 2019, jf. § 21 annet ledd tredje setning. Etersom overgangsperioden nå er utløpt, vil kravet om trådtykkelse gjelde fra og med årets sesong. Endringen inntas ved at § 21 annet ledd tredje punktum slettes.

Til § 26 Forbudsområder for garnfiske

Storfossen og Áilestrykene er kraftige strykpartier der laksen stopper opp og hvor laksen kan være utsatt for stor beskatning. Forbudet mot garnfiske i disse områdene, jf. § 26 annet ledd, er begrunnet ut i fra behovet for bedre vern av laksebestandene. Tiltak som reduserer beskatningen her, vil ha positiv betydning for oppvandring av laks til de øvre, store tilløpselvene med dårlig bestandsstatus. For å ivareta fiskernes tradisjoner i områdene som berøres av forbudet, ble det lagt opp til at de som har fisket her de siste årene, skulle kunne fortsette å fiske.

På finsk side utgjøres forbudsområdene for garnfiske i Storfossen og Áilestrykene hovedsakelig av statseide vannområder. Etter det finske Nærings-, samferdsels- og miljøsenderets (ELY) vurdering er det et begrenset antall egnede garnplasser i området, og det gjelder særlige fiskerettigheter i området som kun legger til rette for et begrenset fiske.

Arbeidsgruppen for forvaltning har anbefalt at forbudet mot garnfiske i Storfossen og Áilestrykene oppheves. Oppheving vil bidra til å ivareta det lokale, tradisjonelle fisket som har foregått her. Arbeidsgruppen for forvaltning opplyser videre at oppheving på kort sikt ikke vil medføre særlig økt beskatning. Det kan imidlertid være vanskelig å forutse utviklingen i fisket dersom fiskebestandene tar seg opp igjen. Fiskeplasser som har vært lite brukt i dårlige år, kan da komme til å bli utnyttet fullt ut. Dette vil i så fall ikke være i tråd med den opprinnelige forutsetningen om at fisket i disse områdene skal begrenses. Departementet slutter seg til arbeidsgruppens vurderinger, og går inn for at forbudet forsøksvis kan vedtas opphevet. Det forutsettes imidlertid at utviklingen, både i stang- og garnfisket i området, overvåkes nøye.

Paragraf 26 annet ledd slettes.

Til § 29 Fangstoppgave

For fiskere med strandfiskekort og båtfiskekort (tilreisendes fiske) gjelder det krav om at fangstoppgave skal leveres innen første mandag etter fisket. For lokale fiskere ble det for fiskesesongene 2017 og 2018 lagt opp til en overgangsordning for fangstrapportering slik at fiskerne skulle få bedre tid til å tilpasse seg den nye ordningen med hyppigere fangstrapportering. Videre var det behov for å utarbeide en praktisk ordning slik at fiskerne fremdeles skulle ha mulighet til å rapportere på papir/fangstdagbok. For Finlands del har det også vært utfordringer knyttet til omleggingen fra frivillig til obligatorisk rapportering i tråd med den nye avtalen. Det er derfor lagt opp til gradvis hyppigere rapportering for lokale fiskere frem mot ukentlig rapportering fra og med 2020, på linje med tilreisende fiskere.

Ordningen for fiskesesongen 2018, med krav for lokale fiskere med stangfiskekort og/eller generelt fiskekort om innlevering av fangstoppgave etter endt sesong, vil bli videreført for 2019. Som ledd i opptrappingen frem mot 2020 blir det i tillegg obligatorisk for lokale fiskere å levere fangstoppgave (elektronisk eller på papir) for fiske utført til og med uke 26, dersom de har fisket i denne perioden. Slik underveisrapportering skal skje senest en uke etter perioden, det vil si innen 8. juli. Dette inntas ved endringer i femte ledd første og annet punktum. Alle lokale fiskere har anledning til å rapportere fangsten fortløpende elektronisk.

Som angitt i bestemmelsens femte ledd siste setning "*skal [det] skje en gradvis opptrapping, og fra og med 2020 skal fangstrapport leveres innen første mandag etter at fisket foregikk*", jf. protokollen fra 2018 punkt 7 siste setning. Tilsvarende framgår også av tilleggsprotokollen mellom Norge og Finland for 2019 punkt 9. Departementet vurderer imidlertid at det ikke er nødvendig at dette fremgår eksplisitt av teksten i grenseelvforskriften. Det bør etter departementets syn etterstrebes at forskriften er utformet så kortfattet og konsist som mulig, og derfor slettes setningen.

Videre vises det til endringen i § 4 knyttet til sammenslåing av de tre nederste fiskesonene for strandfiske på norsk side. Departementet mener at fangstrapportering fortsatt bør skje i henhold til opprinnelig soneinndeling. Dette vil være viktig for å få oversikt over hvordan den nye soneinndelingen påvirker fisket i de ulike områdene som inngår i sonen. I § 29 inntas det derfor et krav om at fangstoppgave skal angi hvilket av områdene i kartvedlegg 1 fisket har foregått i (kartvedlegg 1 gir oversikt over opprinnelig soneinndeling).

Paragraf 29 fjerde ledd annet punktum ble vedtatt for å gi hjemmel til å foreta tilpasninger i året 2017. Bestemmelsen har ingen praktisk funksjon lenger og slettes.

Det tilføyes et nytt åttende ledd for å tilpasse bestemmelsen til ordningen med fiskekort for barn som innføres ved endringene i § 4 fjerde ledd.

4 Nærmere om endringer forskrift for nedre norske del

Flere av endringene i grenseelvforskriften foretas på tilsvarende måte i forskriften for nedre norske del, blant annet med sikte på å oppnå mest mulig enhetlige fiskeregler i de ulike delene av Tanavassdraget. TF har også meldt inn behov for enkelte andre endringer i forskriften for nedre norske del, som departementet i hovedsak slutter seg til. Når det gjelder disse endringene, bemerker departementet at det er knyttet noe usikkerhet til langsiktig virkning på laksebestandene og øvrige fiskebestander i Tanavassdraget. Det er derfor viktig at effektene på fisket og på bestandene blir evaluert.

Til § 2 Fiskekort

Det vises til forslag om endringer i grenseelvforskriftens § 4 fjerde ledd, som går ut på at barn under 16 år skal kunne fiske gratis sammen med en voksen uten å måtte kjøpe kort fra gjeldende kortkvote. TF har uttrykt ønske om at tilsvarende endring foretas for nedre norske del av vassdraget og i norske sideelver. TF mener dette vil kunne bidra positivt til rekrutteringen av fisket. Direktoratet har vurdert forslaget og mener det er forsvarlig å innføre ordningen også for nedre norsk del. Departementet slutter seg til dette og innfører endringene ved et nytt annet punktum i § 2 tredje ledd.

Om endringer i §§ 5 og 7

Endringene i §§ 5 og 7 er rettet mot sjørretfiske i nedre norske del. Totalt sett mener direktoratet at endringene neppe vil innebære økt beskatningstrykk på sjørret av nevneverdig betydning. Det er heller ikke grunn til å anta at bifangst av laks er et særlig problem. På bakgrunn av informasjon fra TF, samt Miljødirektoratets vurderinger av bestandssituasjonen og det fisket som erfaringsmessig har foregått på den aktuelle strekningen, mener departementet det er tilrådelig å gjøre mindre justeringer. Dette vil innebære en forenkling av regelverket, noe som er til fordel for både fiskere, lokal forvaltning og oppsyn. Det forutsettes imidlertid at fisket og effekten på sjørretbestanden blir evaluert i etterkant av sesongen.

Til § 5 Generell ukefredning

Gjeldende bestemmelse angir at den generelle ukefredningen i nedre norske del ikke skal gjelde for fiske med stang og håndsnøre på strekningen mellom elv og sjø til Langnes, fra 15. juli og ut fiskesesongen, jf. andre setning.

TF har påpekt at unntaket fra ukefredning som gjelder fra 15. juli, gjør bestemmelsen unødvendig komplisert. Departementet er enig i dette og endrer § 5 annet punktum, slik at unntaket også gjelder for perioden før 15. juli. Endringen vil kunne medføre noen flere fiskedøgn for sjørret, dersom TF åpner for dette, men vil ikke ha nevneverdig innvirkning på beskatningen av sjørret. Den innebærer for øvrig en forenkling av § 5.

Til § 7 Agn og krokredskaper ved stangfiske

Det gjelder et forbud mot å bruke reker, fisk og mark som agn i nedre norske del av Tanavassdraget, jf. § 7 første ledd første setning. Det er imidlertid gjort unntak fra forbudet for bruk av mark som agn på strekningen fra grensen mellom elv og sjø til Langnes etter 14. juli, jf. første ledd annet punktum.

TF mener det per i dag ikke er tilstrekkelig holdepunkter for at dette unntaket kun skal gjelde etter 14. juli. TF viser til at mark uansett er lite brukt som agn på strekningen, og at det ikke er grunn til å anta at fiske med mark før 14. juli på denne strekningen vil øke fangsten av laksesmolt mer enn for eksempel fluefisket. TF foreslår på denne bakgrunn at unntaket endres til å gjelde for hele fiskesesongen på den aktuelle strekningen.

På bakgrunn av informasjonen fra TF og Miljødirektoratet slutter departementet seg til forslaget og endrer § 7 første ledd annet punktum i henhold til dette. Departementet viser også til at endringen innebærer en forenkling av bestemmelsen.

Til § 8 Forbudsområder for stangfiske

Det vises til endring i grenseelvforskriften § 11, for å forenkle og presisere utstrekningen av forbudsområdene for stangfiske på grenseelvstrekningen. Paragraf 8 punkt 4) i forskriften for nedre norske del endres slik at forbudssonene i denne delen av vassdraget angis på samme måte som i grenseelvforskriften. Endringen vil, ifølge direktoratet, ikke ha nevneverdig innvirkning på fisketrykket i nedre norske del.

Til § 13 Fisketid for fiske med settegarn etter andre arter enn laks, sjørørret og sjørøye

For å legge bedre til rette for gjeddefiske, endres grenseelvforskriften § 15 ved å tillate garnfiske etter andre arter til 15. juni i stedet for 10. juni. Tilsvarende endring inntas i forskriften for nedre norske del § 13 slik at forskriftene er mest mulig likt utformet. Det antas at endringen ikke vil ha nevneverdige effekter på beskatningen av anadrom laksefisk i form av bifangst.

Til § 14 Fiske fra båt

TF har vist til at det i utgangspunktet ikke er noen grunn til at drivgarnsfiskere på strekningen fra Tanamunningen til Langnes skal ha tillatelse til å bruke motor under fisket. Dette innebærer en særbehandling i forhold til drivgarnsfiskere i resten av vassdraget. Det inntas derfor en presisering i § 14, slik at det kun åpnes for bruk av motor i forbindelse med stangfiske.

Departementet gjør også enkelte andre justeringer i § 14, slik at begrepsbruken i bestemmelsen blir mer lik øvrige bestemmelser i forskriften.

Til § 18 Maskevidde og trådtype i garnredskaper for fiske etter laks, sjørørret og sjørøye

Det vises til foreslått endring i grenseelvforskriften § 20 annet ledd, som innebærer en presisering av trådtype. For å sikre at fiskereglene for de ulike delene av Tanavassdraget er mest mulig likt utformet, inntas tilsvarende endring i forskriften for nedre norske del § 18 annet ledd.

Til § 19 Stengsel

Det vises til endring i grenseelvforskriften § 21 annet ledd om ikrafttredelse av krav til trådtype fra og med fiskesesongen 2019. For å sikre at fiskereglene for de ulike delene

av Tanavassdraget er mest mulig likt utformet gjøres tilsvarende endring i forskriften for nedre norske del, ved at § 19 annet ledd fjerde punktum slettes.

Til § 27 Fangstoppgave

Det vises til endringene i grenseelvforskriften § 29 femte ledd. Begrunnelsene for endringene gjør seg også gjeldende i nedre norske del av Tanavassdraget lagt. Det er også her lagt opp til en opptrapping mot ukentlig fangstrapportering fra og med 2020. Tilsvarende endring som i grenseelvforskriften § 29 femte ledd, inntas derfor i forskriften for nedre norske del § 27. Videre tilføyes det til § 27 et nytt sjuende ledd, som angir at innehaver av døgnfiskekort som har barnekort knyttet til seg, skal levere fangstrapport for barnets fiske.

5 Nærmere om endringer i forskrift for sidevassdragene

Endringene som gjennomføres i grenseelvforskriften, vil i hovedsak også inntas i forskriften for sidevassdragene, blant annet med sikte på å oppnå mest mulig enhetlige fiskeregler i de ulike delene av Tanavassdraget. TF har også meldt inn behov for enkelte andre endringer, som departementet i hovedsak slutter seg til. Når det gjelder disse forslagene bemerker imidlertid departementet at det er knyttet noe usikkerhet til langsiktig innvirkning på laksebestandene og øvrige fiskebestander i Tanavassdraget. Det er derfor viktig at effektene på fisket og på bestandene blir evaluert.

Til § 2 Fiskekort

TF har fremsatt forslag om nytt system for regulering av tilreisendes fiske i sidevassdragene. Departementet slutter seg til at dette systemet kan forsøkes innført ved endringer i både § 2 og § 7. Det vises til omtalen av endringer i § 7 for en nærmere begrunnelse.

Det vises videre til endringer i grenseelvforskriftens § 4 fjerde ledd, som går ut på at barn under 16 år skal kunne fiske gratis sammen med en voksen, uten å måtte kjøpe kort fra gjeldende kortkvote. På bakgrunn av informasjonen fra TF og Miljødirektoratet slutter departementet seg til at det tilsvarende kan gjelde for sidevassdragene. Dette gjennomføres ved at det i § 2 inntas et nytt fjerde ledd. For en nærmere begrunnelse vises det til omtalen av tilsvarende endring knyttet til § 2 i forskriften for nedre norske del.

I tillegg endres § 2 annet ledd første setning slik at forskriften blir mer lik forskriften for nedre norske del § 2 annet ledd.

Utover dette gjøres endringer i § 2 første ledd første punktum. Av bestemmelsen fulgte det at den som skal fiske i Tanavassdragets "nedre norske del" skal ha gyldig fiskekort. Dette var en feil, ettersom bestemmelsen gjelder for sidevassdragene til Tanaelva. Bestemmelsen endres dermed til å angi at den som skal fiske "på lakseførende strekninger av de norske sidevassdragene til Tanaelva, Anárjohka og Skiehččanjohka" må ha gyldig fiskekort. Endringen har ikke vært på høring, da departementet vurderer dette som åpenbart unødvendig, jf. forvaltningsloven § 37 fjerde ledd c.

Til § 6 Generelle forbudsområder for stangfiske

Det vises endring i grenseelvforskriften § 11, for å forenkle og presisere utstrekningen av forbudsområdene for stangfiske på grenseelvestrekningen. Paragraf 6 punkt 4) i forskrift for sidevassdragene endres slik at forbudssonene angis på samme måte som i grenseelvforskriften. Det vises også til tilsvarende endring i forskrift for nedre norske del, med begrunnelse. Endringen antas å ikke få nevneverdig innvirkning på fisketrykket i sideelvene.

Til § 7 Fisketider for fiske med stang og håndsnøre

TF har foreslått et nytt system for regulering av tilreisendes fiske. TF foreslår at fisketiden skal være den samme i alle sidevassdrag; fra 10. juni til 10. august. I stedet for en begrensning på fisketid per sesong og per uke i sidevassdragene tilpasset bestandsstatusen, er det nå ønskelig at fiske for tilreisende skal begrenses av en sesongkvote med et gitt antall døgnkort for hver sideelv (se tabell). Antall tilgjengelige kort står i forhold til størrelsen på elva, tilgjengelige fiskeplasser og status for den aktuelle laksebestanden i hver enkelt sideelv. Størrelsen på elva er vurdert subjektivt ut fra vannføring og lengde på lakseførende strekning. Tilgjengelige fiskeplasser er en subjektiv vurdering av tilgang på fiskeplasser, inkludert avstand fra vei. Gytebestandsmålet (GBM) er oppgitt som kg hunnlaks. Statusvurderingen er basert på grad av oppnåelse av forvaltningsmålet (jf. statusrapport fra overvåkings- og forskningsgruppa, Anon. 2018. Rapport nr 2/2018). TF har ikke foreslått å fordele kvotene for hver sideelv gjennom sesongen. I kolonnen lengst til høyre angis departementets fastsettelse av antall kort per sesong, på bakgrunn av informasjon i tabellen, TFs forslag til kvote, samt direktoratets vurderinger. Der hvor det ikke er angitt et antall kort, er det ikke lagt opp til et øvre tak på fiskekort fordi salget uansett er marginalt.

Elv	Str. på elv	Fiskeplasser	GBM, kg hunnlaks	Status bestand, rapport 2/2018	Fiskearter	Forslag til antall kort pr. sesong
Máskejohka	2	3	1 521		Laks, ørret, harr, gjedde, (sik, abbor)	350
Luovvtejohka/ Luftjok	1	1	-	Ikke vurdert	Harr, ørret, (laks)	Ingen grense
Buolmátjohka/ Polmakelva	1	1	511		Harr, ørret, gjedde (laks)	Ingen grense
Lákšjohka	2	2	1 165		Laks, ørret, røye, (harr)	100
Leavvajohka/ Levajok	1	1	208		Laks, harr, (ørret/røye)	100
Báišjohka	1	1	395		Laks, ørret, (harr)	50
Váljohka	2	2	779		Laks, ørret, harr, gjedde, (sik/abbor/lake)	150

Karášjohka nedenfor Skaidegeačči	3	2	1 046		Laks, ørret, harr, gjedde, (sik/abbor/lake)	100
Karášjohka over Skaidegeačči	3	3	5 214		Laks, ørret, harr, gjedde, (sik/abbor/lake)	350
Bavvtajohka	2	2	926		Laks, ørret, harr, gjedde, (sik/abbor/lake)	50
Geaimmejohka	1	2	105		Laks, ørret, (harr/gjedde)	50
lešjohka	3	3	6 072		Laks, ørret, harr, gjedde, (sik/abbor/lake)	200
Goššjohka	2	2	2 340		Laks, ørret, harr (gjedde)	100
Anárjohka, øvre norske del	1	1	-		Harr, gjedde, abbor, ørret, sik, (laks)	Ingen grense

Miljødirektoratet har vurdert TFs forslag og mener det er rom for å prøve ut et slikt system. Direktoratet viser til at ulik fisketid for tilreisende i sideelvene kan oppfattes som forvirrende, men at dette problemet kunne vært løst gjennom salg av kort på nett, hvor det kan framgå hvilke dager det er åpnet for fiske. Direktoratet har påpekt at de foreslåtte kvotene er satt så høyt i forhold til forventet kortsalg, at de neppe vil ha en regulerende effekt på fisket. Samtidig er det gjennom Tanaavtalen lagt opp til et visst fiske, også på bestander som er under gjenoppbygging. Det vesentlige spørsmålet er derfor om utviklingen av den enkelte bestand er i tråd med forutsetningene for gjenoppbygging.

Overvåkingen av bestandene og effekten av de nye fiskereguleringene under Tanaavtalen, viser at beskatningen på blandede bestander i selve Tanaelva er klart redusert (jf. Anon. 2018, rapport nr 2/2018). Av statusrapporten framgår det også at de fleste bestandene nå ligger an til å være gjenoppbygget i løpet av en laksegenerasjon. Ett unntak er Anárjohka, hvor gjenoppbygging ikke ser ut til å være mulig i løpet av målet om to laksegenerasjoner, med dagens beskatning. Imidlertid danner Anárjohka riksgrense mot Finland i nesten hele sin utstrekning, og regulering av fisket skjer i hovedsak gjennom vedlegg 2 etter avtalen og eventuelle fravik etter artikkel 6. Goššjohka, sidevassdrag til Anárjohka, samt Anárjohka øvre norske del reguleres gjennom forskrift for sidevassdragene, men her er tilreisendes fiske etter laks marginalt på grunn av utilgjengelighet.

Departementet legger opp til at kvotene på døgnkort for tilreisende er litt høyere enn salget de siste årene. Departementet mener dette er tilrådelig, også for bestander med dårlig status, som Karášjohka, lešjohka og Lákšjohka. Det vises her til at bestandsutviklingen er i tråd med planene for gjenoppbygging, og at tilreisendes fiske i

sideelvene utgjør en svært liten del av den totale beskatningen på de aktuelle bestandene.

Basert på TF og Miljødirektoratet sine vurderinger, vil departementet forsøksvis innføre det nye systemet for regulering av tilreisendes fiske. Departementet legger vekt på at reguleringen er lokalt forankret, og at endringen ikke bryter med målet i Tanaavtalen om at alle bestandene skal nå forvaltningsmålene i løpet av to laksegenerasjoner.

Departementet legger opp til å følge TFs forslag til antall kort for de ulike sideelvene, med ett unntak. For Måskejohka settes kvoten til 350 per sesong, mot TFs forslag på 500. Dette åpner for en viss økning i kortsalget sammenliknet med de to siste årene. Samtidig er det med denne kvoten tatt høyde for at tilreisendes beskatning, som utgjør ca. 60 prosent av beskatningen i sideelva, ikke vil øke betydelig ut over dagens nivå. Det framgår av statusrapporten (Anon. 2018. Rapport nr 2/2018) at beskatningen i Måskejohka har vært noe høyere enn det som er bærekraftig, og at det er behov for nøyere overvåking. Bestanden er nær ved å nå forvaltningsmålet, men er samtidig den eneste bestanden som har dårligere status enn ved forrige vurdering i 2017 (fra lys grønn til gul farge). Departementet setter derfor et litt lavere tak på kvoten, inntil det foreligger et bedre kunnskapsgrunnlag som eventuelt skulle tilsi at det er rom for ytterligere økning.

Departementet vil påpeke at dersom endringene i § 7 i norske sidevassdrag skulle vise seg å ha utilsiktede negative effekter, kan forskriften revideres etter ett år. Videre kan TF selv også innskrenke fisket for tilreisende fiskere, jf. forskrift 4. februar 2011 nr. 119 om lokal forvaltning av fisk og fisket i Tanavassdraget, Finnmark (Tanaforskriften) § 10.

Ovennevnte endringer tas inn i forskriften ved å slette de to kolonnene lengst til høyre i tabellen i § 7 første ledd (*fiskesesong for tilreisende fiskere og fisketid pr. uke for tilreisende fiskere*). Fiskesesongen for tilreisende inntas i stedet som nytt § 7 annet ledd. Fisketid pr. uke, som blir den samme for alle fiskere i sidevassdragene (mandag kl. 18 til søndag kl. 18), inntas i nytt § 7 tredje ledd. Etter innspill fra TF blir også sideelva Bavvtajohka, som tidligere var en del av fiskesonen Kárášjohka ovenfor Skáidegeači, en egen fiskesone. I tillegg har TF foreslått at det kan åpnes for å selge døgnkort for tilreisende i Luovvtejohka/Luftjok. Departementet har fått opplyst at det sannsynligvis ikke er laks i vassdraget, og at det primært dreier seg om fiske etter andre arter, herunder sjørørret. For å sikre minst like god adgang for fastboende, tilføyes disse sidevassdragene i forskriften § 7, med fisketid hhv. 1.6 – 31.8 og 1.6-10.8.

Til § 15 Maskevidde og trådtype i garnredskaper for fiske etter laks, sjørørret og sjørøye

Det vises til endring i grenseelvforskriften § 20 annet ledd, som innebærer en presisering av krav til trådtype. For å sikre at fiskereglene for de ulike delene av Tanavassdraget er mest mulig likt utformet, inntas tilsvarende endring i forskriften for sidevassdragene § 15 annet ledd.

Til § 17 Stengsel

Det vises til endring i grenseelvforskriften § 21 annet ledd om ikrafttredelse av krav til trådtykkelse fra og med fiskesesongen 2019. For å sikre at fiskereglene for de ulike delene av Tanavassdraget er mest mulig likt utformet, inntas tilsvarende endring i forskriften for sidevassdragene, ved at forskriftens § 17 annet ledd fjerde punktum slettes.

Til § 23 Fangstoppgave

Det vises til endringer i grenseelvforskriften § 29 femte ledd. Begrunnelsene for endringene gjør seg også for sidevassdragene til Tanaelva. Det er også i sidevassdragene lagt opp til en opptrapping mot ukentlig fangstrapportering fra og med 2020. Tilsvarende endring som i grenseelvforskriften § 29 femte ledd, inntas med dette i forskriften for sidevassdragene § 23 fjerde ledd.

Det tilføyes også til § 23 et nytt sjuende ledd, som angir at innehaver av døgnfiskekort som har barnekort knyttet til seg, skal levere fangstrapport for barnets fiske.

6 Vurdering etter naturmangfoldloven kapittel 2

Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 er lagt til grunn som retningslinjer ved fastsettelsen av endringene i de tre forskriftene.

I henhold til naturmangfoldloven § 8 skal kravet til kunnskapsgrunnlaget stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Departementet viser til at endringene som med dette vedtas i de tre forskriftene, bygger på et godt kunnskapsgrunnlag og er basert på vurderinger fra overvåking- og forskningsgruppen, arbeidsgruppen for forvaltning, fra TF og Miljødirektoratet, samt innspill fra andre høringsinstanser.

Etter grundige vurderinger mener departementet at endringene som her fastsettes, ikke vil medføre endringer av vesentlig betydning for lakse- og sjøørretbestandene i Tanavassdraget eller komme i konflikt med målet om gjenoppbygging av laksebestandene, som er lagt til grunn for Tanaavtalen.

7 Økonomiske og administrative konsekvenser

Endringene i grenseelvforskriften § 4 om å slå sammen de tre nedre fiskesonene og flytte om lag 560 ytterligere kort av kvoten for strandfiskekort til denne nye sonen innebærer potensielt muligheter for økt kortsalg. Dette vil kunne bidra til å øke inntektene til TF fra kortsalget sammenliknet med 2017- og 2018-sesongen.

Endringen knyttet til barnekort som ikke inngår i kvoten, innebærer en forenkling sammenliknet med fjorårets prøveordning hvor barnekort var knyttet til kvoten på grenseelvtrekningen. Endringen vil sannsynligvis redusere ressursbruken til administrasjon for TF.

Endringen i forskriftene knyttet til bruk av utstyr for stengsel vil innebære at garnfiskerne fra 2019 vil få noe økte utgifter knyttet til anskaffelsen av nye ledegarn.

Forlengelse av overgangsordningen for innlevering av fangstoppgave for lokale fiskere, samt tilretteleggelse for midtsesongrapportering, vil kunne innebære noe økt administrativt arbeid for TF.

En del av endringene innebærer en forenkling av gjeldende bestemmelser og en bedre samordning av de tre forskriftene. Generelt vil disse endringene bidra til redusert administrativt arbeid for TF og for oppsynet.

Noen av endringene forutsetter at effekten på fisket og på bestandene blir nøye vurdert i etterkant av sesongen. Dette gjelder for eksempel konsekvensene av ny soneinndeling og oppheving av garnfiskeforbudet i Storfossen og Áilestrykene (hhv. § 4 og § 26 i grenseelvforskriften), tilrettelegging for sjøørretfisket (forskrift for nedre norske del §§ 5-7), samt ny kvoteordning for tilreisendes fiske i sidevassdragene (§ 2 og 7 i forskrift for sidevassdragene). Dette vil kunne innebære noe administrative konsekvenser for TF og eventuelt overvåkings- og forskningsgruppa.

Totalt sett vurderer departementet at de økonomiske og administrative konsekvensene av forskriftsendringene ikke vil medføre store kostnader verken for forvaltning eller brukere, og samlet sett vil øke inntekspotensialet fra kortsalget i Tanavassdraget.